

PROGRAMA DE VECTORS DE RELLEVÀNCIA EN SALUT PÚBLICA A LA COMUNITAT VALENCIANA 2023

SUBDIRECCIÓ GENERAL DE SEGURETAT ALIMENTÀRIA,
LABORATORIS DE SALUT PÚBLICA I SANITAT AMBIENTAL

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Sanitat
Universal i Salut Pública

Direcció General de Salut Pública i Addiccions

Misser Mascó, 31 · 46010 València
Tel. 961 928 000
www.san.gva.es

Aquest document ha sigut revisat per la Unitat d'Igualtat. Sotssecretària de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

ÍNDEX

Contingut

INTRODUCCIÓ	5
LÍNIES ESTRATÈGIQUES	6
OBJECTIUS ESTRATÈGICS	6
OBJECTIU GENERAL	6
OBJECTIUS ESPECÍFICS	6
ACTIVITATS	7
AVALUACIÓ	8

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Sanitat
Universal i Salut Pública

Direcció General de Salut Pública i Addiccions

Misser Mascó, 31 · 46010 València
Tel. 961 928 000
www.san.gva.es

INTRODUCCIÓ

El concepte One Health (“Una sola salut”) resumeix l’estreta vinculació existent entre la salut animal, la salut humana i el medi ambient on conviuen. És un enfocament col·laboratiu i multidisciplinari per a comprendre, predir i respondre als riscos per a la salut mundial.

Diferents aspectes relacionats amb la globalització, el canvi climàtic i la gran capacitat d’adaptació dels vectors a un món canviant, afavoreixen l’aparició i la reemergència dels nombrosos processos infecciosos que aquests propaguen. Algunes espècies de mosquits, flebòtoms i caparres, entre altres, són capaces de transmetre una àmplia llista de malalties que són d’importància per a la salut pública.

En la major part d’Espanya, hi ha presents vectors competents per a la transmissió de malalties com el dengue, la febre del Nil occidental o la febre hemorràgica de Crimea-Congo. La presència d’un vector competent no necessàriament implica la transmissió d’un patògen, però és un dels requisits bàsics perquè es produïska la transmissió. Per aquest motiu, comprendre i conèixer la distribució, la densitat poblacional i l’estacionalitat dels vectors i els patògens que transmeten, és vital per a poder dur a terme una correcta avaluació del risc que permeta desenvolupar procediments d’alerta precoç i control eficaç, així com establir les mesures necessàries a adoptar i el desenvolupament dels corresponents mapes de risc.

A la Comunitat Valenciana, des de 2015, es duu a terme la vigilància del vector *Aedes albopictus* dins del Programa de Vectors de Rellevància en Salut Pública. No obstant això, per tot el que s’ha exposat anteriorment, es fa necessària l’ampliació d’aquesta vigilància a altres vectors de malalties, aquells presents en la nostra comunitat i alguns susceptibles d’ingressar-hi i establir-s’hi.

A la Subdirecció General de Seguretat Alimentària, Laboratoris de Salut Pública i Sanitat Ambiental li correspon planificar, coordinar i avaluar les actuacions de vigilància vectorial en el territori de la Comunitat Valenciana, així com aquelles actuacions que es deriven del control dels vectors i dels casos de malaltia que es declaren, tant importats com autòctons, que hagen passat el període de virèmia, siga íntegrament o en part, a la Comunitat Valenciana.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Protegir la salut de les persones de la transmissió de malalties transmeses per mosquits, caparres i altres vectors.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

1. Implantar sistemes eficaços de control vectorial.
2. Implantar sistemes eficaços de prevenció i control primerenc de casos/brots de malalties transmissibles per vectors.
3. Establir mecanismes de coordinació eficaços amb les diferents administracions implicades.
4. Millorar la formació dels professionals i la conscienciació de la ciutadania.

OBJECTIU GENERAL

Disminuir el risc i reduir l'impacte de les malalties transmeses per vectors a la Comunitat Valenciana a través de la posada en marxa d'actuacions ambientals i de la vigilància vectorial.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- O.E.1 Creació de la Xarxa de Vigilància de Vectors a la Comunitat Valenciana.
- O.E.2 Avaluació de plans de tractament aeri amb biocida.
- O.E.3 Gestió de les subvencions per a la lluita contra el mosquit tigre i altres vectors d'interés en salut pública.
- O.E.4 Estudi ambiental i entomològic de casos declarats de malaltia de transmissió vectorial a fi de controlar-ne el risc de transmissió.
- O.E.5 Elaboració de protocols de resposta ràpida davant de les diferents situacions de risc.

O.E.6 Establir els mecanismes de coordinació i comunicació institucionals, científics i tècnics amb el conjunt d'organismes i institucions amb implicació en el control vectorial.

O.E.7 Formació i informació sobre prevenció i control de vectors a professionals i a la població general.

ACTIVITATS

La consecució dels objectius anteriors requereix el desenvolupament d'una sèrie d'activitats a realitzar, segons els casos, pels Centres de Salut Pública i per la Subdirecció General de Seguretat Alimentària, Laboratoris de Salut Pública i Sanitat Ambiental.

1. Activitats a realitzar per la Subdirecció General de Seguretat Alimentària, Laboratoris de Salut Pública i Sanitat Ambiental.
  - Crear i coordinar la Xarxa de Vigilància de Vectors de la Comunitat Valenciana, mitjançant el desenvolupament del Procediment de Col·laboració amb la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per a la vigilància entomològica a la Comunitat Valenciana; l'elaboració de mapes de les zones de risc de la Comunitat Valenciana atenent la possibilitat de transmissió de malalties a través de vectors; la vigilància activa i passiva de vectors als municipis de la Comunitat Valenciana, i el desenvolupament i la posada en marxa de la tècnica per a l'anàlisi de patògens en vectors culícids.
  - Tramitar les sol·licituds d'aprovació de plans de tractament aeri amb biocides i les seues respectives renovacions i l'emissió de propostes de resolució, així com resoldre l'autorització/denegació d'aplicacions aèries amb biocides.
  - Coordinar i avaluar les sol·licituds en les convocatòries de subvencions de lluita contra el mosquit tigre per a aquells municipis que ho sol·liciten, directament o a través de les mancomunitats i consorcis en els quals estiguen integrats.
  - Execució i informe del Pla de control de subvencions de la Direcció General de Salut Pública i Addiccions.
  - Inspecció entomològica en l'entorn del cas comunicat i realització d'un informe amb els resultats de la inspecció.
  - Indicacions sobre les actuacions a realitzar per part del municipi i/o autoritats competents.

- Desenvolupament de procediments d'actuació davant de la declaració de casos/brots autòctons.
  - Creació del Grup de Vectors de la Comunitat Valenciana.
  - Elaborar i mantindre actualitzat el material de suport disponible en la pàgina web, així com celebrar xarrades i jornades dirigides a professionals implicats en el control vectorial (administracions, organitzacions, empreses...), i participar en la divulgació d'informació a través de mitjans de comunicació.
2. Activitats a realitzar pels centres de salut pública.
- Contactar amb la persona responsable municipal de l'ajuntament i/o ajuntaments implicats davant de la declaració de casos/brots de malaltia de transmissió vectorial. Realitzar seguiment de les actuacions municipals realitzades, així com la revisió dels productes utilitzats, si és el cas.
  - Davant de la sol·licitud d'aprovació d'un pla de tractament aeri, elaborar un informe amb la identificació d'estructures de captació i emmagatzematge d'aigua de consum humà en les zones incloses en aquest pla.
  - Davant de la sol·licitud d'aplicació aèria, supervisar el tractament mitjançant la inspecció i l'alçament de l'acta corresponent.
  - Difondre entre els municipis del/s departament/s assignat/s al CSP informació relativa al Programa de Vectors de Rellevància en Salut Pública en la Comunitat Valenciana: subvencions, materials gràfics, pàgina web, documents amb recomanacions, MosquitoAlert, etc., així com donar resposta a demandes d'informació per part de la població, professionals sanitaris, ajuntaments i mitjans de comunicació locals.

AVALUACIÓ

La Subdirecció General de Seguretat Alimentària, Laboratoris de Salut Pública i Sanitat Ambiental amb periodicitat anual realitzarà l'avaluació de les dades obtingudes segons els indicadors següents:

O.E.2 Avaluació de plans de tractament aeri amb biocida.

Indicador:

Nre. resolucions d'aprovació de plans de tractament aeri / Nre. sol·licituds presentades

Nre. resolucions de renovació de plans de tractament aeri / Nre. sol·licituds presentades

Nre. resolucions d'autorització d'aplicació de tractament aeri / Nre. sol·licituds presentades

O.E.3 Gestió de les subvencions per a la lluita contra el mosquit tigre i altres vectors d'interés en salut pública.

Indicador:

Nre. entitats que reben subvenció / Nre. entitats que sol·liciten subvenció

O.E.4 Estudi ambiental i entomològic de casos declarats de malaltia de transmissió vectorial a fi de controlar-ne el risc de transmissió.

Indicador:

Nre. inspeccions entomològiques / Nre. casos comunicats

Nre. casos fora període virèmic / Nre. casos comunicats

Nre. casos autòctons / Nre. casos comunicats

Nre. incidències tractaments / Nre. tractaments

Nre. Inspeccions entomològiques amb troballa del vector objecte de vigilància / Nre. inspeccions entomològiques.*

* Aquest indicador s'obtindrà per a cada vector inclòs en la vigilància.

O.E.7 Formació i informació sobre prevenció i control de vectors a professionals i a la població general.

Indicador:

Nre. actuacions de difusió d'informació per part del CSP.